

The Baltic

GUIDE

PÅ SVENSK

GRATIS DIN
TIDNING
APRIL 2009

WEL
COME
TO EST
ONIA

**Zoo, Friluftsmuseum,
go-cart**

Läckra påskägg

Bättra på tänderna

Evenemangstips

BARNVÄNLIGA TALLINN OCH ESTLAND

www.balticguide.ee

/ båt / flyg / hotell / teatrar / utställningar / shopping /

TALLINK HOTELS

+ 372 630 0808 • hotelbooking@tallink.ee • www.hotels.tallink.com

CITY
 BUFFET & RESTAURANT

Regatta
 PIRITA TOP SPA RESTORAN

N
 NERO
 RESTAURANT & BAR

TALLINK EXTRA

1.04 - 30.04.2009 Tallinn - Stockholm

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Ballantine´s Finest
 100 cl 40%

219,00 SEK
 ord. pris 263,00 SEK

311,40 EEK
 ord. pris 374,00 EEK
 pris iland 370,00 SEK

Ballantine´s
Gold Seal 12 YO
 100 cl 43%

302,50 SEK
 ord. pris 362,00 SEK

430,40 EEK
 ord. pris 515,10 EEK

Renault
Carte Noire Extra
 100 cl 40%

439,00 SEK
 ord. pris 527,00 SEK

624,40 EEK
 ord. pris 749,60 EEK
 pris iland 670,00 SEK

Campari
 2 x 100 cl + 2 Glasses
 21%

340,00 SEK
483,60 EEK

Cinzano Limetto
 100 cl 14,8%

eller

Cinzano Orancio
 100 cl 15%

87,00 SEK
 ord. pris 104,50 SEK

123,60 EEK
 ord. pris 148,30 EEK
 pris iland 117,33 SEK

Karhu x 2
 2 x 24 x 33 cl 5,2%

284,00 SEK
 ord. pris 319,00 SEK

403,80 EEK
 ord. pris 453,90 EEK

Freixenet
Cordon Negro Brut
 75 cl 11,5%

53,00 SEK
 ord. pris 60,50 SEK

75,10 EEK
 ord. pris 86,10 EEK
 pris iland 69,00 SEK

Hardys
Nottage Hill
Chardonnay
 75 cl 13,5%

71,50 SEK
 ord. pris 82,50 SEK

101,70 EEK
 ord. pris 117,40 EEK

Hardys
Oomo Grenche
Shiraz Mourverdre
 75 cl 14%

98,00 SEK
 ord. pris 109,00 SEK

139,30 EEK
 ord. pris 154,90 EEK

Våra fartyg erbjuder dig de bästa shoppingmöjligheterna på Östersjön!

SPA-hotell och äventyrsbad i gamla stan i Tallinn.

Kalevspa
hotel & water park

www.kalevspa.ee

VI ERBJUDER:

Inkvartering i angenäma rum

Tillträde till bassänger, gym och bastuavdelning hela dagen

Otaliga SPA-behandlingar och hårvård

Aia 18, Tallinn, Estland. Tfn +372 6 493 300, kalevspa@kalevspa.ee

KAUKASISK RESTAURANG – MUST LAMMAS (Det Svarta Fåret)

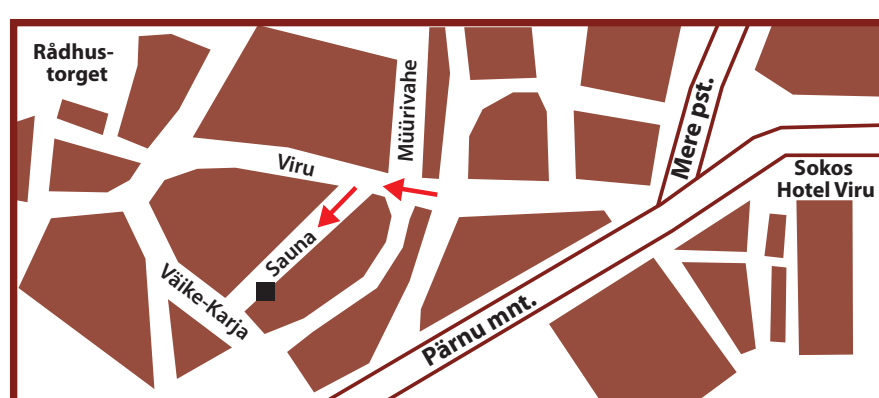
Sauna 2, Tallinn
Tfn. +372 6 442 031
restoran@mustlammas.ee
www.mustlammas.ee

Öppet Må - Lö 12-23, Sö 12-18

Luncherbjudande 4 EUR

Må-Fr 12-16

Spa- Hotell Viiking i Pärnu erbjuder förutom inkvartering:

Vård- och Hälsoundersökningar
Avslappningspaket

Kardiologiska undersökningar
(EKG, ekokardiografi, sonografi, blodanalyser, mm)

Klassiska rehab-behandlingar
(massage, vattenterapi, elektroterapi, saltkammare, mm)

Avslappning – olika bad, hand- fot- och kroppsvård, mm..

NYHET 2009! Uppfräschad bastuavdelning. Förutom traditionell finsk bastu erbjuder vi salt- och ångbastu.

Därutöver: gratis parkering, tandvård, apotek, optiker, skönhetsalong, lekrum för barn.

Låt hjärtat vå me...

European Union
Regional Development Fund

Investing in your future

För ytterligare information
www.viiking.ee

Tfn: +372 44 31 293,
+372 44 31 495;
info@viiking.ee

ledare

Barn- och ungdomsvänliga Estland?

Speciellt under skolloven ser man många familjer med barn och ungdomar på väg till eller från Estland. Är då Estland och Tallinn barn- och ungdomsvänligt? Svaret är stort JA i fråga om antalet aktiviteter. Svaret är mera tveksamt i fråga om att ta sig fram med barnvagn, och för den delen i rullstol, oavsett om det gäller på gatan eller med kollektivtrafik. Avstånden är i alla fall små i Tallinn.

Familjesammanhållningen i Estland är lika stark eller svag som i Sverige. Många barn och ungdomar växer upp med bara en förälder. Det vill säga, inställningen till äktenskapet är långt ifrån lika självklar som i många andra kulturer. Den estniska kvinnan är emanciperad även om landet är mera könssegregerat än i Sverige. Skillnaden mellan barn och ungdomar mellan Estland och Sverige är liten. Barnen i Estland kan nog överlag betraktas som lydigare. Samtidigt som svenska barn får lära sig att arbeta i grupp och ta fler egna initiativ lär sig de estniska barnen kunskaper på bekostnad av egna initiativ.

Vad har då Estland att erbjuda barn och ungdom? I Tallinn finns ett aktivitetshus för barn som enligt Ilon Wikland saknar motstycke i Sverige. Barnpedagogiken är väl utvecklad och som barnturist kan man be föräldrarna följa med till Tallinns trevliga zoo, till något av

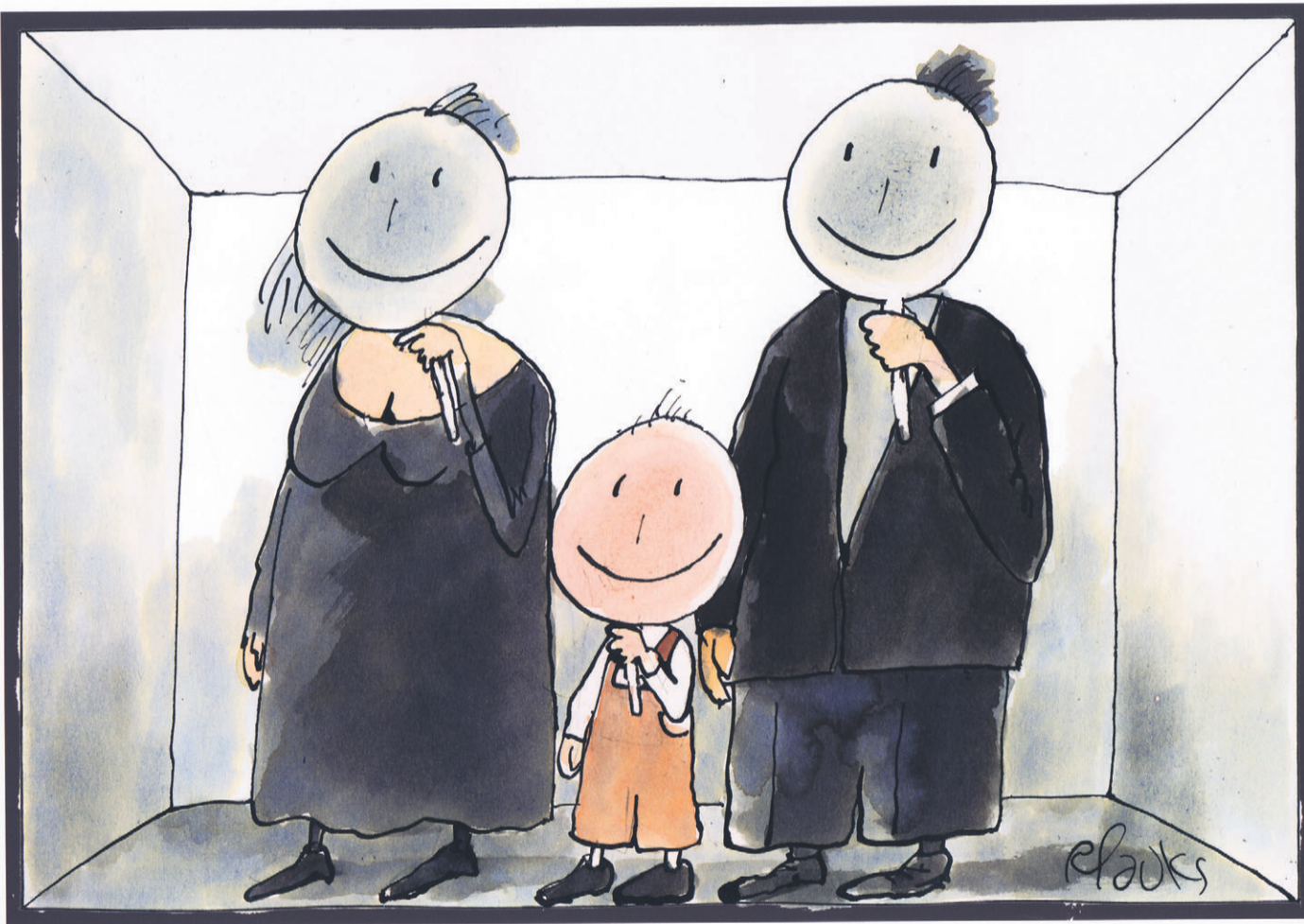
de många äventyrsbaden eller Estlands Friluftsmuseum. Vidare kan man åka go-cart, klättra på stadsmuren eller i höga torn. Det finns spännande underjordiska gångar. Sjöfartsmuseet lockar med ubåt och isbrytare. Givetvis finns bio med de senaste filmerna. Barn och ungdom tycker om skräpmat(!), blir de hungriga äter man pizza och hamburgare och dricker smoothie. Dubbeldäckare

brukar locka barn, även detta finns. Tonåringarna kan gå på rock-konsert, åka bräda eller skridskor mitt i Tallinn. För teknikintresserade finns museum. I stadsdelen Nõmme finns en äventyrspark. Detta är bara några av de aktiviteter som Tallinn erbjuder. Tallinn och Estland är nog ganska barn- och ungdomsvänligt!

Välkommen till barn- och ungdomsvänliga Estland!

Toomas Käbin
Chefredaktör

kolumn

Kommentarer som "Tallinn är ju riktigt vackert, det trodde jag aldrig..." eller "Oj, vad coolt här är..." hör jag ofta från besökande vänner. Tallinn har sedan 90-talet rustats upp till att bli en riktigt "cool" stad. Man har i många fall valt att spara gamla fabriker eller lokaler för att sedan ge det en ny, hypermodern touch,

vilket ger Tallinn en väldigt speciell och härlig prägel. Men i delar av utkanterna finner man en total motsats till innerstaden. Paldiski, som Percy i filmen "Torsk på Tallinn" så kreativt beskriver som en pittoresk förort, ger nog alla levande individer kalla kårar. Det är som att färdas tillbaka ett halvt sekel in i det kommunistiska Sovjet där målet tycks ha varit att göra allt så grått och tråkigt som möjligt.

Trots kommunismens kvarlevor är ett besök i Tallinn med omnejd väl värt varenda krona, speciellt sommardag när staden blommar upp och uteserveringarna öppnar. Det finns vissa guldkorn som verkligen bör besökas. En av de mest unika barer jag någonsin besökt är Valli baar i gamla stan. Här har inget förändrats sedan kommunismens glansdagar. Väl inne möts man av en trött bartender som troligtvis aldrig dragit på smilbanden, när man sedan ber att få deras specialitet "millimallikas" rör han inte en min. Trots detta extremt härliga och motbjudande bemötande är deras specialitet, som på

svenska betyder manet, ett måste. De 4 cl vodka som toppas med tabasco river till ordentligt och skulle nog även få den muntra bartendern att rycka till.

För de som söker bra matupplevelser är restaurangen Elevant ett steg närmare himmelriket. En indisk restaurang som på ett helt underbart sätt tar vara på de estniska råvarorna. En del av menyn, som kallas för "wild menu", består av älg och vildsvin som på olika sätt tillagats enligt skön indisk tradition. Utöver den mycket välsmakande maten bemöts man av en härligt glad personal som till skillnad från bartendern på Valli baar verkar gilla sitt yrke. Maten är inte särskilt dyr och atmosfären gör restaurangen till en av bästa restauranger Tallinn erbjuder.

Tallinn är en härlig stad med bra utbud av kultur och historia och efter att ha bott där i åtta månader kan jag verkligen rekommendera ett besök i den estniska huvudstaden.

Nils Franzén
fd associate, Exportrådet Tallinn

APRIL 2009

The Baltic Guide på svenska

Verkställande direktör: Jane Konga

Chefredaktör: Toomas Käbin

Design: Kristi Möls

Fotograf: Kristi Reimets

Medverkande: Liina Kümnik,
Tomas Alexandersson

Kontaktinformation

Põhja pst 25, 10415 Tallinn,
fax +372 6 117 761

e-post: balticguide@balticguide.ee

Reklamavdelning:

Marknadsföringschef: Kirli Lembinen,
tfn. +372 6 117 769

Projektchef:

Jaanika Voolaid, tfn. +372 6 117 775

Annonpris

baksidan	31 500 EEK
1 sida	28 000 EEK
1/2 sida	16 000 EEK
1/4 sida	8 500 EEK
1/8 sida	4 800 EEK
1/16 sida	2 700 EEK
rubrik + karta	1 100 EEK
+ moms tillkommer (18%)	

Mått

baksidan	285 x 400 mm
1 sida (bredd x höjd)	254 x 375 mm
1/2 sida (horisontal)	254 x 185 mm
1/2 sida (vertikal)	125 x 375 mm
1/4 sida (horisontal)	254 x 91 mm
1/4 sida (vertikal)	125 x 185 mm
1/8 sida (horisontal)	125 x 91 mm
1/8 sida (vertikal)	61 x 185 mm
1/16 sida (vertikal)	61 x 91 mm

Material:

Färdigmaterial i fil: Fh9, ai, psd, tiff, jpg, pdf

Informationsöverföring: CD, DVD

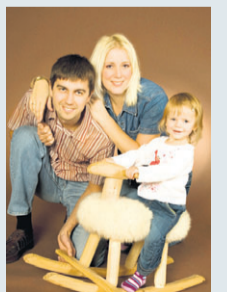
Upplag: 15 000-25 000 st.

Tryck: AS Kroonpress

The Baltic Guide på svenska delas ut gratis på Fartygen: M/S Victoria I, M/S Romantika.
Terminaler: D-passagerarterminalen i Tallinn, Värtahamnen i Stockholm.
Turistinformationen: Tallinn, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Ösel (Saaremaa) och Dagö (Hiiumaa).
EAS representationskontor i Stockholm (Estniska huset)

Omslag

Foto: Meelik Tulik,
Leon Foto
Modell: Evelyn, Anryyo ja
Eleanor

Ansvar för fel Utgivaren ansvarar ej för skada som orsakats av möjliga fel i tidningen ej heller för force-majeure så som strejk eller på grund av fel och brister som orsakats av kund. Ansvar för skada som uppstått p.g.a felaktigheter i annons eller på grund av att beställd annons av misstag eller tekniska skäl inte publicerats, begränsas till återbetalning av annonspris. Eventuella reklamationer skall inkomma inom 8 dagar efter publicering eller tidningens planerade publiceringsdatum.

TROIKA
RYSK RESTAURANG

NYHET! Lunchmeny vardagar
(må – fr) kl 12.00 – 15.00 Pris från 3 euro

самовар
samovar
samovar

гармошка
dragspel
accordion

балалайка
balalaika
balalaika

водка
rysk vodka
vodka

икра
kaviar
caviar

подсолнух
solros
sunflower

медведь
björn
bear

берёза
björk
birch

матрешка
rysk docka
matrioshka

баранки
rysk kringla
barankas

— Tallinn, Raekoja plats 15, www.troika.ee —
Tfn. +372 627 6245

KIKKA KÕRTS
ESTONIAN COUNTRY STYLE RESTAURANT

BUFFÉ

Bufférestaurang i country-stil nära hamnens D-terminal.
Komponera din egen buffé och njut av god mat i trevlig
och vänlig atmosfär.

Välkomna!

Norde Centrum, Lootsi-gatan 7, Tallinn
Öppet dagligen 11-21

PEPPERSACK Grillhaus Daube

Under uråldriga valv mitt i hjärtat av gamla stan i Tallinn

Restaurang Peppersack

Kom och njut av det estniska och internationella kökets läckerheter. Medeltida svärdfäktning varje kväll kl 20. Varma bullar och piroger samt "rådsherrarnas" frukost på Peppersacks café.

Välkomna!

Restaurang Peppersack
Må–Lö 08:30–23:30
Sö 10:00–23:00
Viru 2/Vana turg 6
Tel: +372 6 466 800
Fax: +372 6 440 947
peppersack@peppersack.ee
www.peppersack.ee

Restaurang Grillhaus Daube
Dagligen 12.00–23.00
Rüütli 11
Tel: +372 6 455 531
Fax: +372 6 455 532
daube@daube.ee
www.daube.ee

Grillhaus Daube

Grillrestaurang mitt i hjärtat av gamla stan, 200 meter från rådhuset. Stora portioner! Vänlig personal och varm atmosfär framför brasan. Bästa läge på hörnet av Harju- och Rüütli-gatorna. Lättillgängligt även med bil.

Välkomna!

ESTONIAN
NATIONAL OPERA

ALTIA
— EESTI —
presenterar

David Nixons balett till
Malcolm Arnolds musikal

Premiär på Estlands Nationaloperan: 23 april

Tre musketörer

Dirigenter: Jüri Alperen/Mihhail Gerts. Koreografi, regi, kläder: David Nixon (Northern Ballet Theatre). Scenografi: Charles Cusick Smith (Skottland)

Britiska pressklipp: „Detta är storslaget! Koreografin är underbar, mer underbar än vad jag någonsin skådat" *Morning Star*, 25 september 2006

„Det är ett medryckande äventyr, som skänker lika mycket glädje åt fader – son som mor - dotter." *Telegraph & Argus*, 25 september 2006

Föreställningar: 23.04, 25.04, 29.04, 02.05, 08.05, 16.05, 24.05, 30.05, 12.06. 2009

ESTLANDS NATIONALOPERA Estonia pst. 4, 10148 Tallinn, Estland
estonia@opera.ee, www.opera.ee

Kortet för allt

Fritt inträde och
rabatter till nästan
100 attraktioner

GRATIS

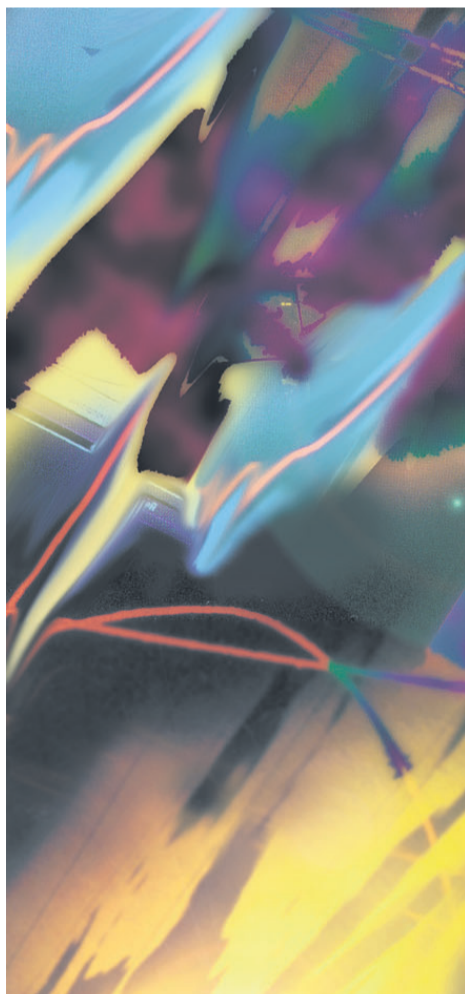
- entré till 40 museer och attraktioner
- exkursioner till fots eller med buss
- promenader med audioguide
- lokaltrafik

RABATTER

- på restauranger och caféer
- på hantverks-, konst- och designaffärer
- på äventyrsbad och äventyrsparc

Man kan köpa Tallinn Card för 6, 24, 48 eller 72 timmar. Tallinn Card säljs på Tallinns turistinformationbyråer och hotell. Pris från 12 till 32 EUR.

www.tallinncard.ee

The Baltic
GUIDE

www.balticguide.ee

Detta talas det om...

1 Tillbaka till naturen

Enligt ett radioprogram i Estland söker sig folk tillbaka till naturen och till naturkrafterna i ekonomiskt svåra tider. Man vill helt enkelt fly från allt negativt och naturen hjälper att minska stressen. Enligt en psykiater kan man helt enkelt skrika bort sin ångest i skogen!

2 Uppståndelse kring bok

En av Finlands främsta nutida författare Sofi Oksanen och hennes estniska kollega Imbi Paju fick oväntat stor uppmärksamhet vid lanseringen av sin bok "Allt berodde på rädsla" i Helsingfors. Temat berör de sovjetiska deportationerna i Estland under Stalintiden och om livet under Sovjettiden. Ett tiotal ungdomar från en ultranationalistisk rysk grupp i Estland hade kommit för att demonstrera mot utgivningen, vilket bidrog till uppmärksamheten och gav boken stor publicitet.

3 Storspion dömd

Herman Simm får tillbringa drygt tolv år i fängelse för fosterlandsförräderi, dessutom utdöms skadestånd på cirka 15 miljoner kronor. Simm och hans fru greps i höstas och dömdes för spioneri för Rysslands räkning, vilket han erkänt. Han hade bland annat tillgång till hemliga dokument som rörde Nato. Hans hustru frikändes. Internationell press gav beröm åt Estland med anledning av att rättegången var offentlig.

4 Ryska soldater ställer upp

Ett regemente i länet Ida-Virumaa som huvudsakligen har rysktalande befolkning vill ta emot fler ryska pojkar. Enligt regementschefen är dessa mera intresserade av militärtjänstgöring än deras estniska kompanjoner. För ryssar har militärtjänst alltid varit en hederssak och ett bevis på manlighet. Regementschefen säger att beväringarna ställer upp på ett förtjänstfullt sätt och skapar ökad förståelse mellan ester och ryssar.

5 Rysk elevförening i Tallinn kritiserar Rysslands ambassad

Den ryske gymnasieeleven Sergei Metlev, som är aktiv inom en rysk elevförening, har vänt sig till Rysslands ambassadör i Estland och bett honom att inte komma med falska uttalanden om diskriminering av ryska elever i Estland. Ambassadören gjorde i vintras ett sådant uttalande. Den ryskspråkiga skolledningen tog i ett brev till Rysslands ambassadör på ett högst servilt sett avstånd från Metlev, samtidigt som han hotades av nationalistiskt sinnade landsmän. Metlev har dock fått stöd från en annan rysk ungdomsförening i Estland förutom att händelsen har bidragit till en debatt om begränsad yttrandefrihet på ryska skolor från de ryska lärarna. Det hela visar att ryssar i Estland inte utgör någon homogen grupp, vilket är en vanlig uppfattning.

6 Tallinn i mörker

Från och med mitten av mars släcks gatubelysningen i Tallinn klockan halv fyra på morgonen. Myndigheterna hävdar att man genom detta kan spara cirka 8 miljoner kronor. Kritiker menar att man i stället borde reducera lönerna och att brottsligheten ökar. I och med övergång till sommartid och de allt längre dagarna behövs dock inte gatubelysning, dvs problemet löser sig på naturlig väg.

7 Barn från rymden

Enligt ufologen Igor Volke har utomjordiska varelser lämnat avkomma efter sig även i Estland. Nyheten låter nästan som ett aprilskämt även om den publicerades i mars i en estnisk kvällstidning.

Läsarkommentarer

Vi inbjuder alla läsare att kommentera vår tidning vad gäller innehåll, form, önskemål etc. Kritik och även beröm är välkomna!

Skriv till: balticguide@balticguide.ee, "snigelposta" förslag på: THE BALTIC GUIDE på svenska, Põhja pst 25, 10415, Tallinn eller faxa på +372 6 117 761.

Nyheter i korthet

✓ Trafikknut löses upp

En av Estlands största trafikknutar vid Ülemiste-sjön mellan Tallinns flygplats och centrum försvinner till hösten, åtminstone blir framkomligheten något bättre. Då blir utbyggnaden av en inre ringväg klar som kommer att förbinda S:t Petersburg-vägen med Pärnu-vägen.

✓ Kvinnojour

Cirka 400 personer i Tallinn, huvudsakligen ensamstående kvinnor med barn, söker tak över huvudet. Inom kort färdigställs ett hotellliknande hem med plats för ett femtiotal personer. Det handlar om tillfälligt boende med målsättning att genom hjälp av socialarbetare slussa ut de boende i arbetslivet och erbjuda egna bostäder.

✓ Sverige populärt

Estniska resebyråer tror att Sverige kommer att vara ett populärt resmål i sommar. Till detta bidrar en gynnsam valutakurs. I och med att den svenska kronan sjunkit i värde har Sverige blivit billigare, vilket är inte minst viktigt i svåra ekonomiska tider. Enligt resebyråerna reser folk fortfarande, även om man väljer kortare avstånd och är mer prismedvetna.

✓ Spara och Slösa

Omkring tre fjärdedelar av konsumenterna i Estland säger att de dragit ner på utgifterna. I första hand gäller detta nöjes- och klädeskontot. Vidare framkommer att det stora flertalet ser på den ekonomiska krisen med förhållandevis pessimistiska ögon och tron på en bättre framtid har sinat.

✓ Släpp fångarna lös

Enligt Estlands justitieminister Rein Lang tillhör Estland ännu inte de civiliserade ländernas krets, detta med anledning av det höga antalet brottslingar. Sjuttio procent av alla förbrytare blir återfallsförbrytare. Under senare år har två moderna fängelser byggts i landet, ett i Tartu, ett i Jõhvi. I dessa hålls fångarna separerade för att minimera gängbildning.

✓ Politiker i blåsväder

Den tidigare ordföranden i Estlands Folkförbund Villu Reiljan och en tidigare minister från samma parti Ester Tuiksoo som står anklagade för mutbrott i samband med fastighetsaffärer har fräntagits den immunitet som ges parlamentsledamöter. Beslutet togs av kollegor i parlamentet. Detta innebär att de nu kan ställas inför rätta.

✓ Kommunreform

Frågan om en kommunreform är åter på tapeten. Estland har med sina 1,4 miljoner invånare nästan lika många kommuner som Sverige, flertalet med bara tusen invånare. Störst är Tallinn med cirka 400 000 invånare. De små kommunerna kan inte erbjuda lagstiftade kommunala tjänster för sina invånare, därutöver skulle man kunna tjäna stora pengar på en sammanslagning. I våras har turerna kring en reform åter blåst upp och saken skall undersökas på nytt. Många menar att 15 kommuner skulle vara nog, dvs man skulle i så fall mer eller mindre följa länsindelningen.

Östersjöns nya drottning

Från och med 25 april får Östersjön en ny drottning. Vårt nya, stora lyxfartyg heter Baltic Queen och kommer att trafikera linjen Stockholm – Tallinn.

Fartyget är Östersjöns modernaste underhållningscentrum. Med mängder av restauranger, barer, moderna hytter och heta dansgolv är Baltic Queen redo att bli Östersjöns nya drottning.

I och med att Baltic Queen börjar kryssa till Tallinn kommer Romantika att börja kryssa mot Riga. Det innebär att du som resenär får en ny och fräsch kryssningsupplevelse till Baltikums Paris. Välkommen ombord, vi tar hand om dig.

Observera! Ny avgångstid, ny hamn!

Från och med den 9 mars byter Tallinks fartyg till Tallinn terminal och avgår istället från Värtahamnen (nuvarande Siljaterminalen). Ny avgångstid blir 17.45. Tallinks fartyg till Riga avgår som vanligt från Frihamnen.

Bokning: 08-22 21 40

www.tallinksilja.se

Äkta köttiga revben

TEXT: JANE KONGA, FOTO: TBG

Sedan drygt ett år kan man njuta av Steakhouse Liivi på två ställen i centrala Tallinn.

Det ursprungliga Steakhouse Liivi ligger i samma byggnad som huvudpostkontoret mitt emot Viru Keskus. Den nyare ligger likaledes mycket bra mellan hamnen och gamla stan.

Den nyare har en bar och en restaurangdel. Den senare med ordentliga vita dukar. Steakhouse Liivi är stiltigt och passar för såväl lunch som middag. Stället lämpar sig även utmärkt för större sällskap.

Den utan tvekan populäraste rätten är oxinnerfilé som kan beställas allt i från 150 till 600 gram.

Nytt för säsongen är revbensspjäll. Enligt menyn handlar det om hela 800 gram, benen inkluderade. Hur som helst blir man ordentligt mätt och orkar troligtvis inte med någon efterrätt.

Som en trevlig överraskning bjuder huset på örtlikör som apéritif.

Grillportionerna är alltid stora och mättande. När vi besökte Steakhouse Liivi var dock oxfilén aningen genomstekt. Revbensspjällen var vackert guldfärgade. Som tillbehör serverades ugnsbakad potatis, inlagd gurka och sallad samt en kryddig tomatssås. ■

Var hittar man dem?

✓ Steakhouse Liivi, Mere pst 8A, Tallinn. Kartkod A2. Narva mnt 1, Tallinn, Kartkod B2

Var hittar man dem?

✓ Centrala Tallinn: Mere puiestee 6E. Halvvägs mellan hamnens D-terminal och gamla stan. Kartkod: B2
Viimsi: nära Viimsi Spa, Randvere tee 6
Öppet: må, ti, on, sö 09-24, to 09-02, fr, lö 09-03

Scotland Yard

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: MARI TUOVINEN

Scotland Yard är en äkta pub. Opretentiös, högt i taket, glam och ståhej.

Redan på gatan, vid entrén lockas man in och möts man av en vänlig engelsk bobby. Därefter blir man hjälpt till borden av någon från den trevliga serveringspersonalen. Det är först när man går på toaletten efter ett antal öl som man har anledning att bli orolig. Har man druckit för mycket förleds man lätt att tro att man nu hamnat i en veritabel fängelsecell – på Scotland Yard.

I den större avdelningen med en balustrad har man god överblick över allt det som händer, likväl kan man sitta fredad. Om man vill vara något mera anonym,

sätter man sig i den mindre och mörkare avdelningen, men ölet skummar lika mycket och maten är lika god.

Scotland Yard är stället där man träffas dagen igenom. Många gäster inleder morgonen med gröt eller en rejäl frukost med bacon och ägg. Menyn består av allhandla klassiska pubrätter som fish and chips, barbecue, ölkorvar, husets egen bricka med en massa tilltugg, Caesar-sallad, burgare och wrap.

Om kvällarna uppträder ofta band. Den som vill kan dansa, eller så bara låter man sig ryckas med av musiken. ■

Marmorerade påskägg

I Estland målar man påskägg med lökskal. Färgerna och mönstren blir alltid en glad överraskning.

Applitera lökskal runt ägget. Slå in det i ett tygstycke och bind ihop så att de stannar kvar. Koka 10 minuter eller längre.

För att få mer färg, tillsätt vanlig vattenfärg eller garn i vattnet eller färgpulver mellan skalet och ägget.

Man kan även klippa olika figurer i papper och pressa dem mot ägget samt därefter binda ägget enligt ovan tillagningssätt.

Äggen blir garanterat annorlunda!

Pasha på påskbordet

Pasha har en given plats på det estniska påskbordet även om traditionen har sina rötter i den rysk-ortodoxa kyrkan. Med påsken tar fastan slut. Nu kan man åter sätta sig vid överdådiga festbord. Pashan är en fyllig efterrätt som lagas i en trattform med inskription och relief av de ryska bokstäverna XB (HV på latin) som står för "Hristos voskress", dvs Kristus är uppstånden. Pashan skall välsignas i kyrkan av prästen innan man äter den.

Klassisk variant

Ingredienser

100 g smör
3/4 dl socker
250 g ostmassa
1 ägg
1 dl kaffebrädd
1/2 citronskal
1-2 teskedar vaniljsocker
1-2 matskedar russin
1-2 matskedar krossade mandlar
1-2 matskedar sukot

Tillagning

Vispa det mjuka smöret och socker.

Tillsätt ostmassa, ägg, grädd och övriga ingredienser. Blanda lätt.

Ställ blandningen i en pashaform. Om man inte har detta tar man ett större durkslag med en bomullsduk eller ett Melittafilter. Låt rinna av minst 24 timmar i kylskåp.

Serveras därefter på fat som efterrätt eller till kaffet. Dekorera med en påsklilja!

restaurang

Trendig mat i hip 70-talsmiljö

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: MUSEUM

Restaurant-Lounge Museum är ännu ett bevis på att Tallinn håller en hög krogkultur.

Restaurant-Lounge Museum ligger i Tallinns gamla brandkårshus som även tidigare inhyste brandkårmuseet, därav namnet. Miljön är i allra högsta grad trendig. Det handlar om sjuttioal, kanske till och med sextioal, med inslag av Scandinavisk modern, stora klotformade armaturer, snurrfåtöljer och inslag av svart och vit pop-up-konst på sina ställen. Väggarna pryds av brandkårsmotiv.

Ena halvan är lounge med en lång bar som inbjuder till nya bekansnader. Här trängs folk om kvällarna till ackompanjering av härliga brasilianska bossanova-rytmer eller jazzinspirerad funk. Andra halvan är restaurang. En trappa upp finns en separäavdelning med eget kök som lämpar sig för privata tillställningar eller mindre affärsmöten. Det hela är kosmopolitiskt och gränsöverskridande.

Publiken utgörs kvällstid av de mera trendiga Tallinnborna. Utlänningar har ännu inte riktigt hittat stället, säger mark-

nadschefen Harri Tiidus. "Vi öppnade förra året men har på kort tid blivit ett av de populärare stället för innefolk i åldersgruppen 25+," fortsätter Tiidus. Dock är alla välkomna. På dagen kommer man för att äta lunch. På eftermiddagen kan man koppla av med en kopp kaffe. På kvällen för att äta middag i restaurangen eller för att njuta av en drink i loungen och lyssna på musik, även live. Man stänger förhållandevis tidigt, många fortsätter därefter ut i Tallinns nattvimmel.

Även menyn är trendig. Inte undra på. Museum ingår i Sparkling-gruppen som driver några av Estlands absolut bästa restauranger som Ö, Bocca, Tchaikovsky, Chedi och Trattoria La Bottega. Nyligen utsågs Ö och dess mästarkock Roman Zaštšerinski till 2008 års bästa restaurang och hans sätter även sin prägel på Museum. Museum satsar på fusion av internationell mat med starka inslag av sushi och orientaliskt. Lätt och läckert! ■

Var hittar man dem?

✓ Vana-Viru 14, intill Tallinns stadsfullmäktige, ett stenkast från Viru centrum i riktning mot gamla stan. Öppet 12-23 (fr, lö 01) Kartkod: B2

VÄLKOMMEN TILL TALLINN OCH ESTLANDS STÖRSTA STORMARKNAD FÖR ÖL, VIN & SPRIT.

Nära hamnen

Winestores stormarknad för alkohol ligger i direkt anslutning till hamnen i ett köpcentrum som heter NORDE CENTRUM (ca 75 m från Terminal D. Vi erbjuder Tallinns största sortiment med garanterat konkurrenskraftiga priser.

Bil och bussparkering

Vi har Parkering i direkt anslutning till centrat med bl. a. egna separata bussparkeringar som gör det enkelt och bekvämt att lasta.

Specialerbjudande

PATRON
VODKA

LOVISELUND
DROTTNINGHOLM

Produced for
Patron Vodka Company of Sweden AB

57 SEK
99 EEK

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Wine STORE

ÖPPET SAMTLIGA DAGAR MELLAN 10:00 TILL 20:00
BESÖKSADRESS: NORDE CENTRUM (LOOTSI 7), TALLINN
TEL: +372 669 88 50 WWW.WINESTORE.EE

Lekande vetenskap

Var hittar man dem?

✓ **Energiakeskus**, Põhja pst 29, Tallinn. Öppet vardagar 10-18, lö 12-17, sö stängt.

TEXT: JUKKA ARPONEN, FOTO: KRISTI REIMETS

På Tallinns Energicentrum lockas man till att upptäcka teknik och få ny kunskap.

Tallinns så kallade Energicentrum (Energiakeskus), ett tekniskt museum i miniformat, ligger nära hamnen på Põhja puiestee. Riktmärket för byggnaden är en hög skorsten. Utställningslokalerna ligger i en tidstypisk funkisbyggnad från trettioalet, som en gång inrymde ett kraftverk.

Som sig bör på ett teknikcentrum sker en stor del av presen-

tationerna interaktivt, dvs som besökare tar man själv del av olika experiment.

På bottenvåningen fokuserar man på ljudet. Här kan man upptäcka våglängders rörelse, elektriska apparater och testa olika ljudspel.

På andra våningen kan man bekanta sig med optik och ljuseffekter. En kula av spegelskärvor för tankarna till åttiotalet. Därutöver kan man upptäcka mångfalden av speglar.

Högst upp finns en stor hall. Nu handlar det om energiframställning. En stor del av apparaturen, såväl gammal som ny, har tillhandahållits av Estlands energibolag Eesti Energia.

Energiakeskus lockar verkligen besökaren att prova, testa och upptäcka. Sakerna är exponerade just så att man helt enkelt inte kan hålla fingrarna i styr.

De flesta besökare är skolelever i olika åldrar men även vuxna brukar ryckas med.

En rundvandring tar cirka en timme.

För vem?

För alla med teknikintresse, speciellt för blivande ingenjörer! ■

Full gas!

Var hittar man dem?

✓ **Hobbykarting OÜ**, Rohuneeme tee 1/1, Viimsi (ingång från Muuli tee). Öppet må-fr14-22, lö, sö 11-22

TEXT: JUKKA ARPONEN, FOTO: KRISTI REIMETS

Först ute på go-cartbanan förstår man vem som är familjens bästa chaufför.

FK Centrum/FK Keskus intar täten bland Estlands go-cartbanor. På vintern kör man inomhus i stadsdelen Viimsi, på sommaren utomhus i stadsdelen Rocca al Mare.

Inomhusbanan ligger i en stor före detta industrilokal. Kringelkrokbanan är hela 300 meter lång och tar sex fordon samtidigt. Faktum är att dessa "Schumi"-fordon som uppkallas efter Michael Schumacher accelererar förvånansvärt snabbt med risk för hicka för alla med klena nerver.

Oavsett klena eller starka nerver står banan öppen för alla som är minst 130 cm långa. Man kör i intervall om 8 minuter för 120 EEK. Barn under 16 betalar något mindre. En timmes hyra går på 3300 EEK.

Enklarest tar man sig till banan i Viimsi med buss 1A från Viru Keskus/Viru centrum.

Ett är säkert, väl ute på banan utvecklas en sann kämparglädje med nerverna på helpänn. Alla har garanterat roligt!

Minns sommarens go-cart på inomhusbanan.

Tallinns djurvänliga zoo fyller 70

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Tallinns Zoo är ett ställe för hela familjen. Under våren myllrar det av gulliga djurungar.

Tallinns zoo slog upp dörarna 1939, just när det andra världskriget hade brutit ut. Då låg man i Lasnamäe-området. 1983 flyttade man till det nuvarande läget. Utvecklingen kom igång på allvar efter den återupprättade självständigheten 1991 även om man hela tiden fått trolle med knäna i fråga om finansiering. Trots detta har man lyckats med underverk.

Zoo är idag attraktivt, de flesta djuren lever i stora burar, en del skuttar omkring på hagar och fält. Sommartid är blomsterprak-

ten imponerande. Man kan idag skryta med ett tropikhus, fågeldammar, alpinarium för getter, väl tilltagna utrymmen för elefanter och något så unikt som amurleoparder. Honan Darla födde tre ungar i maj i fjol, Edgar, Toomas och Kaia. Trots att de är nästan ett år gamla är

de fortfarande mycket lekfulla och livliga.

Tallinns zoo samarbetar bland annat med Nordens Ark i Sverige i ett överlevnads- och fortlevnadsprojekt för tigrarna. Fågelintresserade kan se på en jättehavsörn. Det går alldeles utmärkt att

följa amurleoparderna och havsörnen på nätet.

Ytterligare en art är exotisk, den utrotningshotade europeiska minken. I frihet finns denna bara på enstaka ställen i Europa efter att ha slagits ut av den amerikanska varianten, som används för pälsuppfödning.

Mati Kaal, chef för Tallinns zoo, säger att april och maj är speciellt intressanta för besökaren. "Då kan man bekanta sig med alla ungar så som getter och får och övriga klövdjur som skuttar omkring och glädder sig över tillvaron!"

För de allra minsta finns ett minizoo. ■

Var hittar man dem?

✓ **Tallinn Zoo/Tallinna Loomaead**, Paldiski maantee 145. Mitt emot Rocca al Mare Shopping Centrum. Enklarest tar man hop-on-hop-off-bussen (blå linjen). Gratis inträde för TallinnCard-innehavare. Öppet hela året

nov/dec/jan/feb.	9-15
mars/april/sept/okt	9-17
maj/juni/juli/aug	9-19

familj

Var hittar man dem?

✓ Estlands Friluftsmuseum/
Eesti Vabaõhumuseum,
Vabaõhumuseumi tee 12.
Cirka 15 minuters promenad från
Rocca al Mare Shopping Centrum.
Enklast tar man hop-on-hop-off-
bussen (blå linjen).
Gratis inträde för TallinnCard-
innehavare.
Öppet dagligen 10-17

2009 - museernas år

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

År 2009 skall man gå på museum i Estland. Estlands Friluftsmuseum lockar i april med påskmarknad.

Liksom Skansen i Stockholm ger Estlands Friluftsmuseum i det italiensk-klingande området Rocca al Mare en god uppfattning om forna tiders bondekultur i Estland. Aktiviteter finns för hela familjen.

Den 12 april kan man njuta av en gammaldags marknadsdag med namnet *I det genuina Estland återanvänder man*. Delta-garkraven är resoluta. Enbart äkta estniska produkter accepteras, men vem som helst får ställa upp med stånd.

Rocca al Mare är mindre tillrättat än Skansen. Området är stort. Det mesta består av är orörd natur, skog, fält och strand. Här hittar man en urgammal bondby, ett tidstypiskt jordbruk från 1930-talet, en kyrka, kvarn och skola. Vad vore väl en

estnisk by utan den obligatoriska gungan och krogen? På krogen Kolu Kõrts kan man smaka på traditionella estniska rätter men även hålla konferens i den timrade 1800-talslängan. Konferensutrymmet vittnar om det senaste inom teknik, trådlös Internet och all nödvändig teknik är en självklarhet. ■

Aktiviteter

Marknadsdag, påskdagen 12 april, kl 10-17
Påskmusik i Sutlepa kapell. Påskmat, påskkäg, tävlingar, sång- och musikuppträdanden, smideskurser, hästspann.

Lär dig bygga trästängsel: 18-19 och 25-26 april

Lär dig bygga gårdsgårdar 8-9 augusti och 15-16 augusti

Optiker och glasögonaffärer i Tallinn - lätta att hitta!

SÄÄSTUOPTIKA Narva mnt. 1
(Posthuset/Postimaja, Mitt emot Viru Centrum)
STOCK OPTIKA Tartu mnt. 18
(Mitt emot Stockmann)
+/- **OPTIKA** Narva mnt. 11D
World Trade Center

SÄÄSTUOPTIKA

**stock
GO
optika**

Mitt emot Stockmann, Tartu mnt. 18, Tallinn
Continental Moda – festkläder för damer

FULLSERVICE TANDLÄKARMOTTAGNING

Kaarli Hambapolikliinik (Kaarli Tandkliniken) erbjuder mångsidiga högkvalitativa tandläkartjänster under ett tak. På kliniken arbetar förutom tandläkare även specialister med olika kvalifikationer som hjälper att hitta lösningen på de mest komplicerade problem. Kaarli Hambapolikliinik erbjuder högkvalitativa tjänster och flerårig efterbehandlings service. Som bekräftelse för detta innehar vi ISO 9001:2000 certifikat, som garanterar kunden ett gott resultat. Klinikens målsättning är friska och nöjda patienter, som får hjälp med att lösa sina tandproblem genom ett förtroende för tandläkaren och som gör att de gärna återkommer.

Tandläkartjänster med resultat!

KAARLI
HAMBAPOLIKLIINIK

Tandläkare • Ambulatorisk ansikts- och käkkirurgi
Tandtekniskt laboratorium • Implantation • Protiser
Ortodonti • Estetisk tandvård

Toompuiestee 4 / 10142 Tallinn / Må-Fr 8-20 / L6 10-15
Tfn. +372 611 9119 / info@khp.ee / www.khp.ee

Vård av tandproteser viktig

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KAARLI POLIKLINIK

Många svenskar har sin tandläkare i Estland. Dr Triin Suurorg på Kaarli-kliniken i centrala Tallinn berättar på flytande svenska om hur man bäst vårdar proteser.

Triin Suurorg. "Det handlar ju om material som är betydligt mycket starkare än

proteser förknippas ibland felaktigt med ett glas vatten där de ställs över natten. Dr Triin Suurorg förklarar att protes har en vidare betydelse. "Även tandkronor och implantat, bryggor och kronor är tandproteser," säger hon. Livslängden på dessa bestäms i mångt och mycket av hur pass väl man tar hand om dessa men även av vilken typ av protes det rör sig om och vilken kvalitet de har. "Bryggor och kronor samt implantat kan hålla i årtionden," säger

kroppens egna vävnader".

Andra faktorer som påverkar livslängden är tandläkarens skicklighet men även hur pass noggrant patienten vårdar tänderna.

Dr Suurorg säger att proteser som är löstagbara bör borstas ordentligt två gånger om dagen. De skall tas ut ur munnen. På så sätt minskas uppkomsten av dålig andedräkt. Tandläkare och tandhygienister lämnar information om hur man bäst rengör dessa och vilka medel som man skall använda.

Var hittar man dem?

✓Kaarli Hambapoliklinik (Kaarli Tandpoliklinik)
Toompuiestee 14
101 42 Tallinn
www.khp.ee
Kartkod: B1

God mun- och tandhygien är även viktigt för icke löstagbara proteser.

I vilka fall skall man då använda löstagbara eller icke löstagbara proteser? Dr Suurorg säger att detta beror på ett flertal olika faktorer. De löstagbara är billigare, men det kan även finnas sjukdomar i munhålan och gommen som gör att implantat är olämpliga. En annan faktor är hur stor protes man behöver. Generellt kan sägas att de icke-löstagbara proteserna är mera naturtrogna, men de är även dyrare. Ofta är det även så att olika proteser faktiskt är vackrare än de egna tänderna.

Inte undra på att svenskar söker sig till tandläkare i Estland. Landet har en genuin medicinsk tradition som går tillbaka till Tartu universitet. Tandvården håller därför en mycket hög standard. Dessutom är all behandling billigare än i Sverige.

Inför ett besök skall man alltid beställa tid i förväg. ■

Nya tänder på en timme

TEXT: MIKKO SAVIKKO, FOTO: CITYMED INSTITUTE

Var hittar man dem?

✓Cirka tio minuters gångavstånd från Tallinns hamn i riktning mot stan.
✓CityMed Institute, Narva mnt 59, Tallinn. Kartkod A4.

Citymed erbjuder som enda klinik i Estland det senaste inom tredimensionell tandteknologi. Man samarbetar med svensk-schweiziska NobelBiocare.

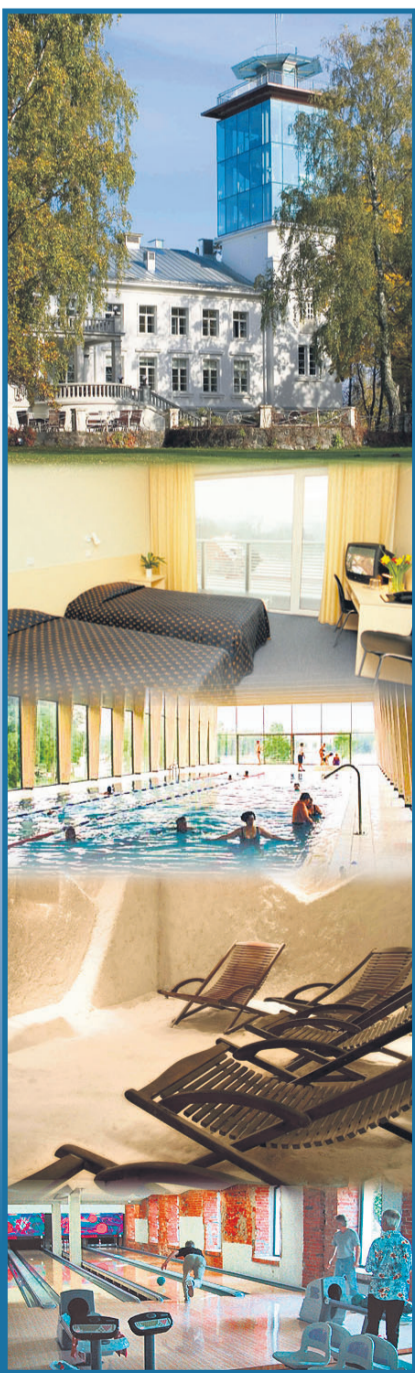
CityMed Institute ligger i bränschen för tandvård.

3 D handlar om datorteknik. Vid patientens första besök gör man en tredimensionell dator-tomografi av tänderna. Tandläkare Meeme Möttus utarbetar därefter en behandlingsplan utifrån ett dataprogram, dvs han väljer nya lämpliga tänder och rötter. Datorprogrammet tar samtidigt fram en priskalkyl. Baspriset för implantat för en tand är 89 euro. Baspriset för sex implantat med bryggor och 8–12 tänder ligger på 5560 euro och uppåt.

Datorspecifikationen skickas därefter till Sverige där nödvändiga tänder och allt annat tillverkas. Patienten kan komma på återbesök efter två veckor. Därefter går det snabbt. Inom loppet av en timme är de nya tänderna på plats.

CityMed Institute har även ett proteslaboratorium, allt med senaste teknik.

All verksamhet står under doktor Meeme Möttus (MscD) kontroll. Meeme är en av Estlands auktoriteter inom tandvård med gedigen utbildning från Tartu och Helsingfors. ■

PÜHAJÄRVE SPA HOTEL

VÄLKOMMEN TILL PÜHAJÄRVE SPA HOTEL!

Välkommen på semester, avslappning eller seminarium oavsett om Du kommer ensam, med familjen, med vänner eller kollegor.

SPAPAKET FRÅN
675EEK/
per person och natt (sö-to)
750EEK/
per person och natt (fr-lö)

I priset ingår:

inkvartering (sö - fr) i dubbelrum, frukost och lunch, tillträde till bastu- och bassäng mellan 7–10 och gym mellan 8–10 samt två behandlingar.

Enkelrumstillägg 300 EEK

Puhajärve Spa Hotel

Puhajärve, Otepää
Tfn. +372 76 65 500, fax +372 76 65 501
www.pyhajarve.com

Må väl!

Babor Spa – upplev en härlig spabehandling mitt i Tallinn. Lyxigt dayspa – en upplevelse för alla med höga anspråk.

Grip tillfället i akt – det är Du värd!

BABOR Spa

Narva mnt. 5, Tallinn • Tlf +372 6 640 488
Öppet dagligen 9–21
www.baborspa.ee

Alla tjänster – 15% billigare

Rabatten gäller ej för paket eller för tjänster som redan rabatterats.
Erbjudandet gäller till och med den 30 juni 2009.

? Tallinn tinar upp!

Tallinn är inne på sin sista vinterpust, det nalkas påsk, vår och sommar. Besöker man Tallinn nu känner man ett lugn före stormen. Hur har turisterna spenderat sin första "vårresa" i Tallinn?

TEXT OCH FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

✓Luca, Italien:

Jag har besökt Tallinn fem gånger, första gången förra året. Jag är förälskad i Tallinn och har även besökt andra platser i Estland. Det finns mycket att se och göra, några måsten är barockpalatset i Kadriorg, utsikten från Domberget, Radisson SAS skybar. Självklart måste man promenera i gamla stan. Esterna är fantastiska människor, ärliga, öppna och stolta. Jag har starka minnen från ett estniskt bröllop. Jag känner mig hemma.

✓Kitty & Nadja, Tierp, Borlänge:

Vi har besökt spännande secondhandbutiker, shoppat på järnvägsmarknaden och gjort massor med barbesök. Vi gillar Tallinns kontraster mellan gammalt och nytt. Stämningen i Tallinn är kanon. Efter en lång dag besöker vi gärna St. Patrick's med god mat och billig öl. Det finns tre St. Patrick's-pubar, bäst är den nära Foorum shoppingcenter. Vi gillar Tallinn skarpt!

✓Oskar, Örnsköldsvik:

Jag är väldigt nöjd med maten, allt är jättegott. Det finns massor av restauranger, barer och nattklubbar! Favoriten hittills är DM, Depeche Mode-baren. Mysig lokal med bra musik på helgerna. Har träffat mycket folk i Tallinn och tycker alla är jättetrevliga.

✓Karin, Örebro:

So far so good! Jag har haft det riktigt kul i Tallinn, kan rekommendera nattklubbarna Privé och Hollywood samt alternativa Von Krahl med electro, rock & pop.

person

Tallink Silja är idag Östersjöns största rederi och oftast den första kontakten med Estland för svenska resenärer.

TEXT: TOOMAS KÄBIN

Ats Joorits, vice-VD samt försäljnings- och marknadsdirektör för Tallink Silja Sverige, har ett tufft jobb. Det gäller att hela tiden vara innovativ och ta emot nya utmaningar, inte minst i kärva tider.

Vad skall man välja, Finland, Estland eller Lettland?

Vi diskriminerar ingen på grund av resmålet. Alla tre destinationer är viktiga för oss, alla tre har hittills ännu inte upptäckt potential.

Med vilka argument säljer ni Estland?

För svenskar är Estland ett måste. Det är så nära men ändå annorlunda.

Vem är er huvudsakliga målgrupp i Sverige?

Hela befolkningen, jag menar verkligen, faktiskt alla. Våra egna busslinjer sträcker sig dagligen kross och tvärs över stora delen av Sverige.

Hur är fördelningen mellan passagerare från Sverige respektive Estland?

Under vintertiden har vi ungefär lika många resenärer från Sverige som från Estland. Under högsäsongen ökar svenskarnas andel ordentligt.

Passagerare, underhållning och gods, var ligger pengarna?

Det rör sig om en salig mix, allt är viktigt. Nog är det just passagerarna och deras spenderingar det vi tittar på först.

Vilken underhållning gäller idag? Vad vill folk ha?

Underhållning måste bytas ut med jämna mellanrum, annars blir det tråkigt för resenärerna. Just nu, hela april månaden gäller Caribbean Show på alla våra Stockholm-Riga- och Stockholm-Tallinn-båtar.

Vad upplever passagerarna som viktigast?

Utan tvekan – måltider! Maten, helt enkelt!

Visst måste det vara ett risktagande att sätta in nya Baltic Queen i dagens konjunktur?

Det stämmer! Affärer är alltid ett stort risktagande. Att sätta in en ny färja som kostar 200 miljoner

€ är ett risktagande. Men förutsättningarna är goda, fler och fler personer reser mellan Stockholm och Tallinn.

Vilken är Tallink Siljas corporate identity, svensk, estnisk eller finsk?

Vi är ett nordiskt företag, inte längre bara estniskt, finskt eller svenskt.

Vad är bäst med Estland?

Alla har säkert olika sympatier. För mig gäller alltid den stora bokaffären i Viru centrum och den härliga cafeterian mitt i bokaffären. ■

Estland på tre dagar

DAG 1

Sevärdheter: Gamla stan i Tallinn med Domberget, parlamentet och domkyrkan. Beundra tornet Långe Hermann och den imponerande borgväggen.

Shopping: Välj bland ett stort antal boutiques, konstgallerier och Hemslöjdförbundets (Käsitööliit) genuina affärer.

Kyrka: St: Olai kyrkan. En gång världens högsta byggnad.

Lunch: Välj bland det stora antalet restauranger och pubar på och kring rådhusstorget. Glöm inte olika länders kök med stor bredd på menyer.

Slappna av: Det finns mysiga vinkällare och barer.

Museum: Estlands historiska museum i Maarjamäe har en intressant utställning om Estland 1918-2008.

Middag: Cross-cooking och fusion är numera självklarheter i Tallinn. Ta god tid på dig.

Förelustelser: Finkultur med opera, balett och konserter på Estoniateatern eller informella jazzbarer och pubar. Valet är ditt!

DAG 2

Sevärdheter: Tag hop-on-hop-off-bussens blå linje till Tallinns Friluftsmuseum och Tallinns Zoo. På våren möts man av massor av djurungar.

Museum: Estlands imponerande nya konstmuseum Kumu lämnar ingen oberörd. Upptäck mångfalden av estnisk konst.

Kyrka: Alla helgons kyrka nära rådhusplatsen är en av Tallinns äldsta. Regelbundna orgelkonserter.

Lunch: Dags för estnisk mat. Liknar det svenska fast något syrligare och mindre sött.

Slappna av: Estlands välkända kurtradition finns numera även i lättvariant - dvs som day-spa. Det finns många och de håller hög kvalitet.

Shopping: Upptäck äkta estniskt hantverk, trendigt och annorlunda. Följ Tallinn Design Map från

turistbyrån och du hittar de rätta affärerna.

Middag: Bjud ditt sällskap på någon av Tallinns utmärkta gourmetrestauranger. Det finns ett tiotal som tillfredsställer de högsta anspråken.

Förelustelser: Kulturevenemangen avlöser varandra. Rock, pop, klassiskt, idrott. Kanske Madonna eller någon annan världsartist!

DAG 3

Sevärdheter: Tag bekväm buss med trådlös internet till sommarhuvudstaden Pärnu. Resan tar mindre än 1,5 timmar.

Museum: Museet för nutida konst har alltid intressanta och ofta kontroversiella utställningar.

Kyrka: Elisabeti kirik, dvs Elisabetkyrkan är ståtlig med bra orgel och stämmningsfulla konserter.

Lunch: Som semesterstad har Pärnu massor av restauranger, i centrum och i strandområdet.

Slappna av: Vad vore väl mer naturligt i Pärnu än besök på någon av spaanläggningarna eller en lång promenad längs stranden.

Shopping: Huvudgatan heter Rüütli. Här finns det mesta.

Middag: Lyxigast är eleganta Villa Ammende i jugendstil. Hotellet och restaurangen har fått massor av internationell uppmärksamhet. Ett annat säkert kort är Scandics Rannahotell, en pärla med solnedgång i havet.

Förelustelser: Konserter, teater för de seriösare. Disco för äventyraren.

Hjälp till självhjälp

Fotobutiker:

- Coca-Cola Plaza bio Fotoautomat, Hobujaama 5 (bakom postkontoret)
- Fotoluks, Vana-Viru 3

✓Pass

Om du förlorat ditt pass kan Sveriges ambassad i Tallinn utfärda ett provisoriskt pass. För detta krävs 3 passfoton och identitetshandling, eller en annan person t. ex. medresenär, vän, som kan identifiera dig och sig. Foton kan tas i fotobutiker på bl. a. följande ställen:

Ett provisoriskt pass kostar 1 140 SEK (cirka 1 900 EEK) och betalas kontant i lokal valuta. Efter arbetstid tillkommer en extra avgift motsvarande 200 SEK för varje påbörjad timme.

✓Vad innebär Schengen?

Estland ingår i likhet med Sverige i det så kallade Schengenområdet. Detta innebär att det inte längre finns någon gränskontroll till lands, sjöss eller på flygplatser. Men man måste alltid ha med sig resehandling (pass eller nationellt ID-kort) som visar medborgarskap. Vid kontroll, som kan förekomma från myndighetshåll och som alltid sker vid incheckning på flygplatser, måste någon av dessa två handlingar kunna uppvisas. ID-handlingar som banklegitimation, körkort etc gäller inte då de inte informerar om medborgarskap.

✓Pengar

Pengar kan tas ut från bankomat med svenska bankkort som Visa, Mastercard samt Maestro. Överföring från Sverige sker snabbast och smidigast genom Western Union, tfn. Sverige 020-741 742. Pengarna kan hämtas ut på de flesta postkontor i Estland. Tallinns huvudpostkontor ligger på Narva maantee 1, tfn. +372 6 257 250, öppettider: må-to 8-18, fr 8-17, lö 9-17. Sö stängt.

✓Bilhandlingar

För att föra in ett fordon (inklusive släp- och husvagn) till Estland krävs fullständigt registreringsbevis i originalhandling.

✓Stöld

Har du blivit utsatt för stöld skall du snarast göra en polis-anmälan. Försäkringsbolagen kräver en sådan. Anmälan görs enklast hos hamnpolisen eller på närmaste polisstation.

Danmarks Ambassade

Wismari 5
15047 Tallinn
Tfn: +372 6 306 400
tllamb@um.dk
Telefon- og åbningstid: Mandag-fredag 10.00-16.00

Kgl norsk ambassade

Harju 6
15054 Tallinn
Tfn: +372 6 271 000
emb.tallinn@mfa.no

Åpningstid Ambassaden:
Mandag-fredag 9:00-16:00
Konsulære saker: Mandag, onsdag, fredag 9:00-16:00

Kontaktuppgifter:

✓Svenska S:t Mikael församlingen,
Rüütli 9, 10130 Tallinn, Estland
Tfn/fax: +372 644 1938
E-post: rootsi-mihkli@eelk.ee
www.stmikael.ee

✓Svenska S:t Mikael församlingen

Församlingen tillhör Estlands evangelisk-luterska kyrka, men dess arbetspråk är svenska. Församlingen har omkring 200 medlemmar, de flesta är estlandssvenskar och deras ättlingar. Svenska S:t Mikael församlingen strävar till att vara en mötesplats för såväl tillfälliga besökare som bofasta svenskspråkiga i Tallinn med omnejd. Gudstjänst firas varje söndag kl 12, varefter alla närvarande inbjuds till kyrkkaffe i församlingssalen. Kansliet är öppet tisdag till fredag 11-14.

Gudstjänster:

På svenska, varje söndag kl 12
På estniska, varje onsdag kl 18
På finska, varje söndag kl 10
På tyska, andra och fjärde söndagen varje månad kl 15

Centrala polisstationen Tallinn:

(Kesklinna politseiosakond)

✓Pärnu mnt 11, Tallinn,
tfn. (+372) 6 124 200/6 124 210.

Larmtelefoner:

Polis 112 Räddningstjänst 110

✓Sveriges ambassad

Pikk 28, 150 55 Tallinn. Tfn +372 640 56 00, www.sweden.ee
Öppet må-fr 09.00 - 17.00 (stängt 13-14). Vid brådskande ärenden nås jourhavande tjänsteman under helger.

VÄGVERKET INFORMERAR ANGÅENDE KÖRKORT

✓Fotot till körkortet skall vara avbildat RAKT FRAMIFRÅN och bakgrunden ska vara LJUS (om håret är mycket ljust får bakgrunden vara ljusgrå så att det blir kontrast mellan håret och bakgrunden).

■ Stöd det fortsatta arbetet med renoveringen av kyrkan och församlingens utrymmen genom. Stiftelsen S:t Mikael i Tallinn Kyrkofond. Svenskt postgiro nr 649 27 05-6

✓Påskens gudstjänster på svenska, Svenska St Mikael församlingen, Rüütli 9, Tallinn
Skärtorsdagen kl 18.00
Långfredagen kl.12 (på tyska kl 15)
Påskafton, midnattsässa kl.23.00

Dian

DAGS ATT BÖRJA SPARA?
ÄR DIN TID DYR?
LETAR DU EFTER FÖRDELAKTIGARE PRISER?

Dian OÜ erbjuder juridisk- och företagsrådgivning åt verksamheter i Estland.

www.dian.ee, e-mail: info@dian.ee
Narva mnt. 10, Tallinn
Tfn. +358 40 532 3471

Dian OÜ är ett estniskt bolag som erbjuder ett brett register av redovisnings- och konsulttjänster.

EESTI KÄSITÖÖ

Centrum för främjande av Estniskt handarbete
Kodukäsitöö OÜ
tfn. +372 6 604 772
www.folkart.ee

Många olika produkter för alla smaker!

9 - 12 juli 2009
Medeltida torg i gamla stan i Tallinn

Hemslöjdsutställning i Estniska Hemslöjdsförbundets Hus, Pikk 22, Tallinn

Hantverkscentrum, Pikk tn.15
Hantverkshuset, Pikk tn.22
försäljning, utställningar, arbetsrummen
Viru Centret, Viru väljak 4/6

Ipanema Rodizio
BRAZILIAN RESTAURANT

Öppet
må-to 12-23,
fr 12-24,
lö 17-24
Endla 23,
Tallinn,
Uniquestay
Mihkli Hotel
tfn. +372 6 664 803, +372 6 664 817
www.ipanemarodizio.ee

Njut av ett stycke Brasilien i centrala Tallinn.

Erbjudanden:
KÖTTRODIZIO
enbart **295 EEK**
Brilianska köttspett, ris och bönor.
Ät så mycket du orkar!

EN GRATIS CAIPIRINHA mot uppvisande av denna reklam.
gratis!

LIVIKO ALCOSTORE

Mere pst.6, Tallinna, +372 683 7745
Narva mnt.7, Tallinna, +372 683 7740
Lootsi 3A, Tallinna, +372 660 5771
Pargi 16, Kuressaare, +372 463 3080

AVOINNA 10:00-21:00
www.alcostore.ee

Dom.Lalande Cabernet Sauvignon BIB Sauvignon Blanc BIB 12.5% 3.0L 159.00 EEK 10.60 EUR (53.00 EEK/L 3.53 EUR/L)

Likööri Herbert 35% 0.5L PET 79.90 EEK 5.33 EUR (159.80 EEK/L 10.65 EUR/L)

Rommi Captain Morgan Black 40% 1.0L 243.00 EEK 16.20 EUR (243.00 EEK/L 16.20 EEK/L)

Viski MacArthur's Select Scotch Whisky 40% 1.0L 161.00 EEK 10.73 EUR (161.00 EEK/L 10.73 EUR/L)

Tähelepanu!
Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Ekonominytt

✓ Fall i industriproduktionen

Estlands industriproduktion var hela 26,8 procent lägre i januari i år än vid samma period förra året. Fallet är det största i Europa. Situationen tycks ha stabiliserats något, fallet var bara fyra procent mellan december och januari. Estland är genom sin litenhet beroende av export eftersom den inhemska efterfrågan är liten.

✓ Snart bättre tider

Chefen för Estlands Handelskammare Siim Raie tror att den estniska ekonomin återhämtar sig förhållandevis snabbt när väl världskonjunkturen vänder. Detta tack vare den nära kopplingen till de nordiska och tyska marknaderna som är starka aktörer. Enligt Raie klarar sig de företag bäst som har nära kontakter med slutanvändare. Flertalet av Estlands exportföretag har varit och är underleverantörer utan direktkontakt med slutanvändare.

✓ Angela Merkel tror på Baltikum

Tysklands förbundskansler Angela Merkel sade till sin litauiske kollega att hon tror att de baltiska staterna snabbt kan återhämta sig när väl konjunkturen vänder. Som främsta skäl angav hon att länderna tack vare sin litenhet är och kan vara flexibla.

✓ USA:s stöd till Östeuropa

USA:s nya administration fortsätter sitt stöd för Östeuropa. President Obama har låtit förstå att han anser det mycket angeläget att länderna fortsatt integreras med Västeuropa. I Estland spetsade man speciellt öronen i fråga om en amerikansk passus om översyn av kriterier för övergång till euro. Detta har varit ett av Estlands viktigaste mål. Estlands valuta Eesti kroon (EEK) är kopplad till euron genom en fast växelkurs. Det enda återstående hindret för övergång till euro är att man lyckas få ner inflationen till den nivå som Maastrichtfördraget anger.

✓ Estland attraktivt

Estland hamnar enligt amerikanska Forbes Magazine på sjuttonde plats i fråga om ekonomisk attraktivitet. Mycket av detta tillskrivs den moderna samhällsuppbyggnaden med liberal och utvecklad lagstiftning och infrastruktur och närheten till de skandinaviska och tyska marknaderna. Enligt Forbes hamnar Estland på första plats i fråga om personlig frihet.

✓ Baltikum skuld till svag svensk krona

Analytiker menar att en av anledningarna till den svaga svenska kronan är de svenska bankernas stora utlåning i Baltikum. Genom den ekonomiska krisen har riskerna för sura lån därför ökat, vilket sätter press på kronan. Fram till den ekonomiska krisen bokstavligen överöstes konsumenter och näringsliv i regionen av superbilliga lån.

✓ Färre leasar bil

Leasingen av bilar har gått tillbaka med omkring 60 procent under årets första månader i jämförelse med samma period förra året. För tillfället utgör antalet lyxbilar bara en procent av nya leasingkontrakt. Hittills har två procent av leasingtagarna hamnat i direkta betalningssvårigheter. Begagnatmarknaden upplever ett uppsving på bekostnad av nybilsförsäljningen och leasingen.

✓ Lyxen försvinner

Företaget Versus Invest som sålt Calvin Klein, Joop och Hugo Boss i Estland har gått i konkurs. Joop öppnade i höstas en affär på Tallinns nyrenoverade flygplats. Nu finns affären inte längre.

✓ Arbetstagare lätta att utnyttja

Enligt Estlands Arbetsmarknadsverk är kunskapen om sociala rättigheter och arbetslagstiftning ofta dålig bland anställda när de varslas och permitteras. Det finns tillräckligt många som säger upp sig på uppmaning av arbetsgivare, helt enkelt av den enkla anledningen att de inte vet vilka bestämmelser som råder. Arbetsmarknadsverket manar därför till uppmärksamhet. Som uppsagd har man rätt till ersättning, allt beroende på hur länge man varit anställd. Gravida samt mödrar med barn som är yngre än tre år får inte varslas.

Turistnytt

✓ Estonian Air befordrade 757 000

Flygbolaget Estonian Air befordrade 756 895 passagerare år 2008, eller 1,5 procent fler än året tidigare. Passagerarutvecklingen var positiv under årets första fem månader med en ökning på 17,5 procent, men minskade därefter. I december befordrades drygt tjugo procent färre passagerare än 2007. Marknadsandelen för reguljärflygningar på Tallinns flygplats var 45,7 procent, en ökning med 1,7 procent i jämförelse med 2007. 99 procent av alla planlagda flygningar genomfördes och punktligheten låg på 85,5 procent. Moskva, Kiev och Stockholm visade de bästa tillväxtsiffrorna.

✓ Fler flygpassagerare

Tallinns flygplats befordrade 1,8 miljoner passagerare år 2008, en ökning med 4,8 procent i jämförelse med 2007. Passagerartalen minskade dock kraftigt i december. Fraktvolymen ökade med hela 84 procent under året. 83 % av passagerarna utnyttjade reguljärflyg och 17 charter. Helsingfors, London, Köpenhamn Stockholm och Oslo toppar destinationerna för reguljärflyget. Egypten, Spanien och Turkiet är de populäraste semesterdestinationerna. Direktcharter erbjuds även till Indien och Thailand.

✓ Flyg till Tartu?

Flygplatsen i Tartu har genomgått en renovering för att kunna öppnas för civil luftfart. Enligt ännu obekräftade källor har Estonian Air planer på att öppna en linje till Stockholm under året. Detta skulle sätta Tartu på den internationella flygkartan och göra staden intressant för bland annat konferenser och kongresser.

✓ Razzia mot svarttaxi

Tallinns kommunala polismyndighet har genomfört en omfattande kontrollkampanj bland Tallinns taxiföretag. Man kontrollerade sådana saker som licenser, bilarnas tekniska tillstånd och chaufförernas bakgrund genom brottsregistret. Samtidigt har ett antal nya taxihållplatser runt om i stan inrättats. Det säkraste sättet att inte bli lurad är att beställa bil genom någon etablerad taxifirma. Taxibilar skall alltid vara försedda med väl synlig information om startavgift, kilometer- och tomgångstariff. Om chauffören inte kan prestera kvitto från printer med alla nödvändiga uppgifter slipper man betala.

✓ Satsning på Ryssland och södra Europa

Estland har numera egen turistfrämjare i Moskva genom Enterprise Estonia - Estlands statliga turistmyndighet. Dessutom har man inlett samarbete med Aviareps som kommer att representera och promovera Estland i Frankrike, Italien och Spanien.

✓ Estlands oupptäckta skatter

Estlands turistmyndighet har utlyst tävlingen Estlands oupptäckta skatter. Årets målgrupp är regioner med naturskyddsområden och där dessa utvecklas i harmoni med övriga delar. Förra året utsågs staden Viljandi som vinnare tack vare sin unika satsning på folkliv, bland annat folkmusik.

✓ Check-in per sms

Check-in per sms blir troligtvis möjligt på Tallinns flygplats från och med i höst. De tekniska förbättringarna är klara, återstår en del detaljer att lösas med Estlands luftfartsverk.

✓ Spahotell i konkurs

Laulasmaa Spa Hotell har gått i konkurs. Hotellet invigdes i nuvarande skepnad för fem år sedan. Läget var det bästa vid en underbar sandstrand och tallskog i populära och prestigefyllda Laulasmaa fyra mil väster om Tallinn.

✓ 6,3 miljoner reste mellan Finland och Estland

År 2008 reste närmre 6,3 miljoner personer mellan Tallinn och Helsingfors, en rekordsiffra och en ökning med drygt åtta procent i jämförelse med 2007.

Enligt en undersökning upplever 90 procent av de finska besökarna Estland som en trevlig eller mycket trevlig destination. Omkring hälften av besökarna från Finland stannar en dag och de är turister. 16 % säger sig resa i tjänsten. 45 % säger sig besöka Estland flera gånger per år. Kvinnor är speciellt aktiva, hela 9 % gör minst tio resor per år. Den typiska besökaren är en välutbildad person från södra Finland.

✓ Vem bor på hotell?

40 % av alla hotellgäster i Estland utgörs av inhemska besökare, dessa följs av finnar med 30 %, tyskar med 4 % samt ryssar och svenskar med vardera 3,5%.

✓ KLM lägger ner

Nederländska flygbolaget lägger ner linjen Tallinn-Amsterdam i maj som bolaget flugit två gånger dagligen. Linjen har haft mycket hög beläggning men enligt KLM kan flygplanen sättas in på lukrativare linjer.

✓ Estland på TUR-mässan

Estland var starkt representerat vid TUR-mässan i Göteborg i mitten av mars. Mässan är den största av sitt slag i Norden. Montern i form av en skog med höga svajande granar väckte stor uppmärksamhet. Bakom denna stod Enterprise Estonia, Estlands statliga turistmyndighet. I montern deltog Tallinn, Pärnu, Haapsalu med västra Estland, Narva, Estonian Air, Radisson SAS Hotel, Nordic Forum Hotel och Baltic Guide. Därutöver deltog Estlands Spaförbund och ytterligare några utställare med separata monter. Intresset för Estland var stort, speciellt bland medelålders personer och äldre. De flesta tycks känna till att Estland är ett spa-land. Många frågor ställdes kring kommunikationer och evenemang. Men frågorna sträckte sig från allt mellan golfpaket till bondgårdssemester. Glädjen över direktflyg till Kuressaare och Pärnu var påtaglig. Till skillnad från Stockholmsregionen är det betydligt färre unga i västra Sverige som känner till att Tallinn är en förträfflig nöjesstad. Som sig bör fanns även ett lotteri, första pris bestod av flygbiljett för två med inkvartering i Tallinn.

✓ Vägfararnas kyrkor

Sedan ett par år tillbaka står över tvåhundra kyrkor, kapell, bönehus och kloster längs de estniska landsvägarna öppna under sommaren. Dessa ger en god inblick i landets historia och tillfälle till kontemplation och lugn. I många av kyrkorna arrangeras förutom gudstjänster även konserter och andra kulturevenemang. Ett stort antal av församlingarna tillhandahåller enkel inkvartering till en i högsta grad billig penning. Projektet Vägfararnas kyrkor sker i samarbete mellan olika trossamfund. I maj presenteras en ny hemsida med exakt information.

nvh
när var hur

Diverse information

Palun	Var så god
Aitäh, tänan	Tack
Palun vabandust	Förlåt, ursäkt
Tere, tervist	Goddag, hej
Tere hommikust	God morgon
Tere päevast	God dag
Tere õhtust	God kväll
Head ööd	God natt
Nägemist, head aega	Hej då, adjö
Kõike head, kõike paremat	Allt gott
Head reisi	Trevlig resa
Jätku leiba, head isu	Smaklig måltid
Terviseks	Skål
Kui palju see maksab?	Vad kostar det?
Kas teil on?	Har ni?

Kus on?	Var ligger.....?
Mis see on?	Vad är det?
Mida see tähendab?	Vad betyder det?
Kuidas elad/elate?	Hur mår Du/Ni?
Kuidas käsi käib, kuidas läheb?	Hur mår Du/Ni?
Pole viga	Bra/OK
Rõõm teid näha, meeldiv kohtuda	Trevligt att råkas/att ses
Oli meeldiv kohtuda	Det var trevligt att träffa
Oli meeldiv tutvuda	Det var trevligt att lära känna varann
Palju kell on?	Vad är klockan?
Mina ei oska eesti /vene keelt	Jag talar inte estniska/ryska
Kas te räägite rootsi keelt?	Talar ni svenska?
inglise/soome/saksa keelt?	engelska/finska/tyiska?

LARMNUMMER
Polis 110
SOS alarm 112
Brandkåren 112
Ambulans 112
Larmnummer är gratis att ringa till.

ATT RINGA

Till, från och inom Estland
För samtal med mobiltelefon från Estland till Sverige, slå landsnumret +46, därefter det lokala riktnumret utan nolla. För ett samtal, t ex till Stockholm: +46 8 555 555 eller till en mobiltelefon +46 70 555 5555.

För samtal till en estnisk telefon från en Sverige, slå landsnumret +372 och därefter abonnementsnumret. T ex samtal till Tallinn, +372 6 555 555 eller till en estnisk mobiltelefon +372 56 555 555.

TRAFIK

I tätorter är hastighetsbegränsningen vanligtvis 50 km/h, men det förekommer sträckor med 40 km/h samt 30 km/h. Landsväghastigheten är 90 km/h, om inget annat angivits.

Biljusen skall vara tända dygnet runt, såväl i tätorter som på landsväg.

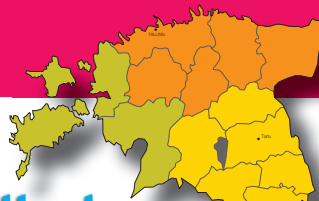
Promillegränsen i Estland är 0.

Bilbälte är obligatoriskt såväl fram som bak. Det är tillåtet att stanna vid väggkanten, om vägmarken inte anger annat. I större tätorter är parkering vanligtvis avgiftsbelagd, parkeringsbiljetter finns att köpa i kiosker eller parkeringsautomater. I Tallinn är de första 15 minuterna gratis, men då måste tiden för parkeringsstart framgå genom parkeringsklocka eller vanlig papperslapp.

I Tallinns Gamla Stad är parkering avgiftsbelagd dygnet runt.

KREDITKORT, BANKOMATER, RESECHECKAR

De vanligaste kreditkortet accepteras i de flesta affärer och restauranger i Estland. De flesta banker och bankomater accepterar Visa, Mastercard, Diner's Club och Maestrokort. Resecheckar används sällan och är lättast att lösa in på banker.

Estland

GEOGRAFISKT LÄGE SAMT NATUR

Yta: 45 277 km²

Längd öst-väst: 350 km

Längd norr-söder: 240 km

Skog: 48% av totalytan

Öar: 1521 (största ön Ösel eller

Saaremaa på svenska, 2 922 km²)

Sjöar: 1 200 (största sjön är Peipsi, 3 555 km², varav 1 529 km² tillhör Estland)

Största berget: Suur Munamägi, 318 m

Längsta floden: Pärnu jõgi 144 km

TID

GMT +2, eller 1 timme före Sverige

SPRÅK

Officiellt språk är estniska Tillhör finsk-ugriska språkgruppen Många ester talar även engelska, gäller speciellt servicepersonal.

PENGAR

Valutan heter Eesti kroon

Förkortning - EEK

I omlopp sedan 20.06.1992

Sedelvalörer 1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 och 500 kroon. 1 och 5 kroon finns även som mynt. 1 kroon = hundra sent.

Växlingskursen i förhållande till svenska kronan, 1 SEK -1,71 EEK. Eesti kroon är bundet till euron genom kursen 1 EUR -15,65 EEK

BEFOLKNING

1 370 500 (enligt 2000 års folkräkning)

ester - 67,9%

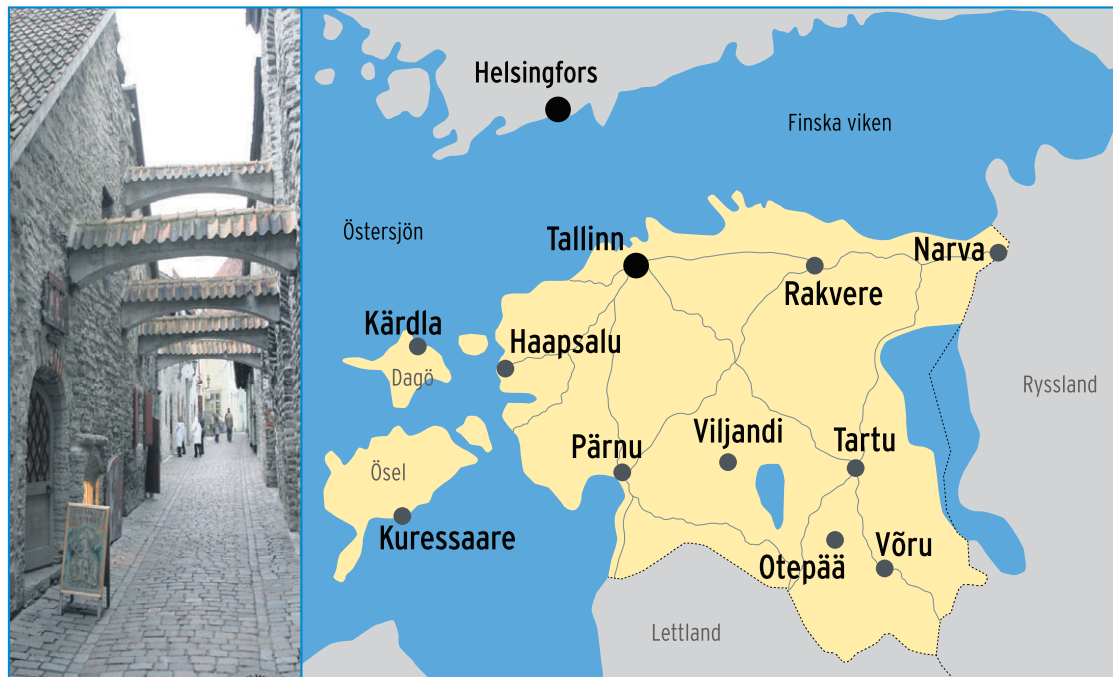
ryssar - 25,6%

ukrainare - 2,1%

övrige - 4,4 %

TRO

Luthersk, Ortodox

nvh
när var hur

fartyg / flyg 04/2009

Fartygens tidtabeller

Stockholm - Tallinn

Dagligen
Avgång Stockholm 17.45
Ankomst Tallinn 10.00

Tallinn - Stockholm

Dagligen
Avgång Tallinn 18.00
Ankomst Stockholm 10.00

Fartyg:

Victoria och Romantika Fartygen anlöper Mariehamn i båda riktningarna

Tallinn:

Tallinn Reisisadam (passagerarhamnen) D-terminal, bokning tfn. +372 6 409 808.

Stockholm:

Värtahamnen, bokning tfn. +46 8 666 6001. M/S Victorias avgångar.

■ Alla tider är lokala

Kapellskär - Paldiski

Dagligen
Från Kapellskär 11.00
Till Paldiski 22.15

Paldiski - Kapellskär

Dagligen
Från Paldiski 00.45
Till Kapellskär 10.00

Tidtabell MS Via Mare

Dagligen i båda riktningarna

Reguljär godstrafik upprätthålls med ro-ro fartygen MS Via Mare och MS Gute. Fartygen befordrar även passagerare men i begränsat antal.

MS Gute seglar med oregelbunden tidtabell

AS Baltic Scandinavian Lines. Tfn. + 372 666 1675 E-mail: info@bsl.ee www.bsl.ee

Resa med färja till Saaremaa och Hiiumaa: AS Saaremaa Laevakompanii, tfn. +372 45 244 44, fax +372 45 243 73, e-mail: broneerimine@laevakompanii.ee, www.laevakompanii.ee.

Flygtider

Stockholm - Tallinn - Stockholm

Upp till sex gånger dagligen med Estonian Air, SAS och Norwegian.

Göteborg - Tallinn

Må, On, Fr, Sö
City Airlines

Tallinn - Köpenhamn

Tre dagliga turer med Estonian Air

Estonian Air

Lennujaama tee 13, Tallinn, tfn. +372 6 401 160,

Norwegian

Bokning och Kundtjänst: tfn +46 8 528 06 820, www.norwegian.no

Tallinn - Oslo

Dagliga turer med Estonian Air och Norwegian

Tallinn - Helsingfors

Upp till elva gånger dagligen

Stockholm - Kuressaare/Ösel

Estonian Air torsdagar och söndagar tom slutet av oktober

■ Tidtabellerna kan ändras med kort varsel.

På grund av byggarbeten på Tallinns flygplats ombuds alla passagerare att checka in minst 90 minuter före avgång. Kapaciteten är fram till sommaren 2008 delvis starkt begränsad i terminalen.

Tullregler

Regler för resandes införsel av alkohol. Gäller för privatpersoner över 20 år, som själv handlat alkoholen i ett annat EU land för eget bruk

- SPRITDRYCKER 10 LITER
- MELLANPRODUKTER (T.E.X. STARKVIN) 20 LITER
- VINER 90 LITER (VARAV HÖGST 60 LITER MOUSSERANDE VIN)
- ÖL 110 LITER

DEFINITIONER

Spritdryck: alkoholhalten överstiger 22 volymprocent
Starkvin: alkoholhalt överstiger 15, men inte 22 volymprocent
Vin: annat vin än starkvin, samt annan alkoholdryck som överstiger 3,5, men inte 15 volymprocent och som inte är starköl.
Starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.

Källa: sammanfattning från www.tullverket.se

Bilister-glöm ej registreringsbeviset i original

Alla som kommer med bil till Estland skall ha med sig registreringsbeviset i original, båda sidorna. Detta skall utan undantag kontrolleras av Tallinn vid incheckning, både i Stockholm och Kapellskär. De som bokar bilplats skall även informeras vid bokningstillfälle och information om detta finns på Tallinns hemsida www.tallink.se. Tyvärr händer det alltför ofta att bilister trots detta glömmer bort reglerna.

The Baltic
GUIDE

Prenumeration

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

Namn.....
Företag.....
Adress.....
.....
Telefon..... fax.....

Aktuell information om Estland

Du har möjlighet att prenumerera på The Baltic Guide tidningen direkt hem i brevlådan eller till företaget. Du får en helårsprenumerering (12 nummer) för endast 269 SEK Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415 Tallinn.

**Sarasmo
BERÄTTAR**

Påskan föregicks av fest och fasta

TEXT: ANTTI SARASMO, FOTO: PIRKKO HOLAPPA

På medeltiden var påskan en allvarsam och stillsam kyrkohögtid. Det fanns vare sig påskägg eller kaniner. Detta stod i stark kontrast till fastans festande.

Under medeltiden styrde kyrkokalendern människors liv. De viktigaste högtiderna och kyrkohelgerna var givetvis påskan och julen. Man visade då respekt inför gud. Påskan var den stillsammare, den föregicks av fasta.

Den stora fastan innebar en längre period då man bara åt lättare saker. Man gjorde uppehåll i dåtidens matorgier. Kött var förbjudet och man höll igen med andra delikatesser. I stället förberedde man sig andligen för årets viktigaste högtid påskan. Huvudregeln vad gällde mat var återhållsamhet. Man kunde fortfarande äta gott och tonvikten låg på fisk.

Köpmännens hansastäder

Hansestaden Tallinn var en stadsstat. Den leddes av ett råd som utgjordes av ett tjugotal köpmän. Det viktigaste gillet var det Stora Gillet med omkring 200–300 medlemmar, givetvis bara män. Det Stora Gillets medlemmar var familjefäder, erfarna och förmögna affärsidkare. De utgjorde ryggraden i samhället. De yngre köpmännen tillhörde Svarthuvudenas Gille. Ofta var de söner till det Stora Gillets medlemmar, där de senare mottogs som medlemmar.

Totalt hade de olika gillena i Tallinn cirka 500 medlemmar eller närmre tio procent av stadens befolkning som då uppgick till 4000–5000 personer.

Fastan firades ordentligt

Under medeltiden var fastlagsdagen årets största fest. Den firades grundligt och länge. Firandet var speciellt intensivt bland de olika gillesmedlemmarna.

Festande var obligatoriskt och man fick betala en hel del för det. På så sätt fick man täckning för kostnaderna. En annan viktig inkomstkälla utgjordes av olika straff och böter som man tvingades erlägga om man inte kunde uppföra sig enligt reglerna. På Svarthuvudenas gille fick man böta om man urinerade. På gatan var detta gratis. Det var även dyrare

att spy i gilletts lokaler än på gatan. Man fick ej heller hålla öl på någon gillesbroder eller förstöra möbler eller ölkrus. Det var inte ens tillåtet att spilla öl. Om man trots allt råkade spilla mer än vad man lyckades dölja med hälen utgick även här avgifter. Givetvis var det förbjudet att attackera sina gillesbröder. Att dra vapen var en allvarlig förseelse.

Trots alla regler och straff gick det åt massor av ölsejdlar. Under en ordentlig fest med ett par hundra deltagare gick det säkert åt tusen krus.

Inför varje fastefest utsågs två inköpsansvariga. Dessa hade även hand om alla räkenskaper. I verkligheten var det fler än två personer som organiserade firandet, hela en tredjedel av Svartgilletts medlemmar engagerades på något sätt i förberedelsearbetet. Vissa utsågs till trumslagare, andra hade hand om inbjudningarna. Det fanns officiella dansare, vissa för gifta, andra för ogifta kvinnor. Dessa såg till att alla kvinnor blev uppbyggda när dansen väl började.

Fastefest i Riga

Hur gick då festerna till? Alldeles säkert hade man roligt, mycket mer vet man inte. Från Riga finns festprogram bevarade från Svarthuvudenas Gille och man kan gissa att uppläggningsen var mer eller mindre liknande i Tallinn. 1510 års program i Riga såg ut på följande sätt:

På måndagen hissades gilletts fana på gillesbyggnadens tak. Därefter valde man ut och smakade på festölet. Detta fick man betala för.

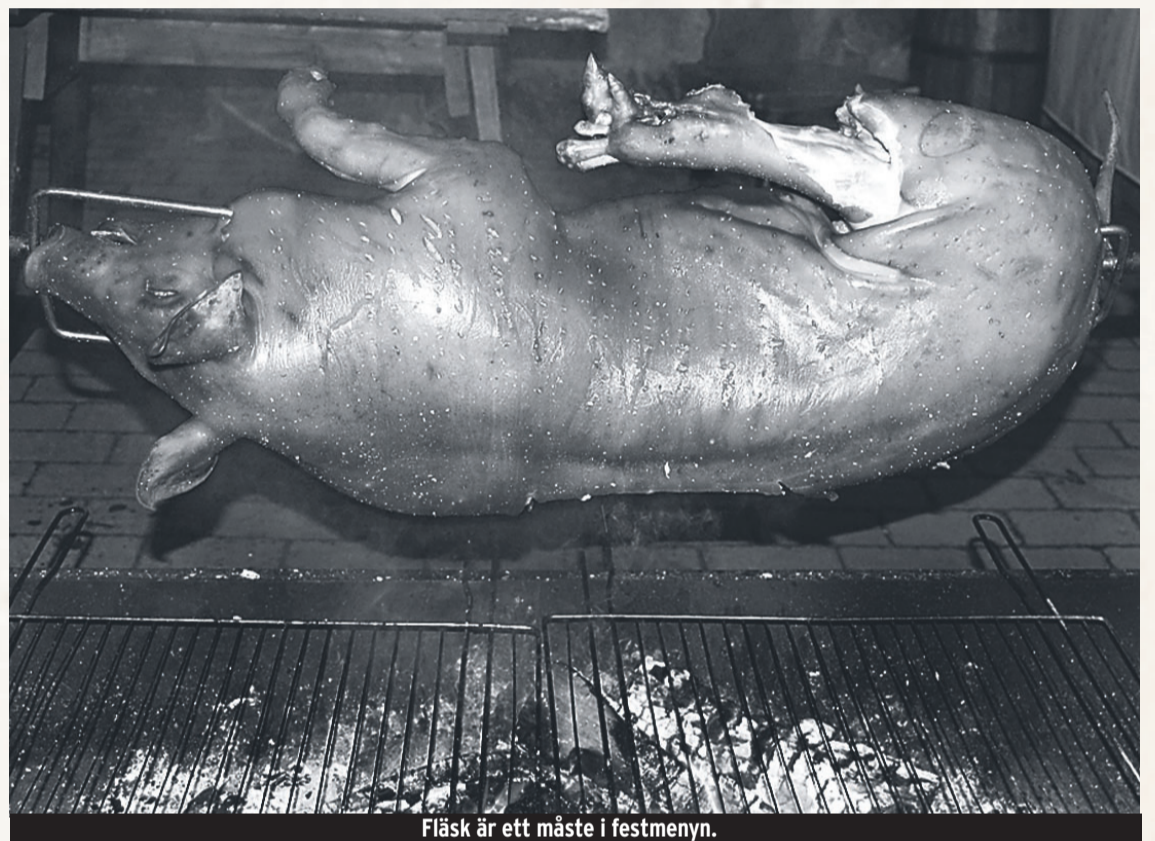
På tisdagen dekorerades gillesbyggnaden.

På onsdagen invigdes högtidligheterna med en festmåltid.

På torsdagen var det dags för en parad genom staden med hästar. Denna följdes av en festmåltid, fackeltåg och dansfest på torget och i Stora Gillets lokaler.

På fredagen och lördagen drack man än mer öl som man fick betala för.

På söndagen dansade man åter. Dansen började på Svarthu-

Fläsk är ett måste i festmenyn.

vudenas Gille. Därefter dansade de yngre på rådhusplatsen. Här passade man på att visa upp gilletts rikedomar och sina dansfärdigheter. På torgdanserna deltog bara gillesmedlemmar, dvs männen. Dansen följdes åter av en festmåltid i Stora Gillets Hus med inbjudna gäster från Svarthuvudenas Gille. Kvällen avslutade med dans, denna gång, får man gissa, med damer.

Dansen med damer fortsatte på måndagen på Svarthuvudenas Gille.

Fettisdagen dansade man vidare, på kvällen serverades en festmiddag.

Vid midnatt var det dags att inleda den officiella fastan, sym-

medlemmar och detta avslutades med en rytteruppvisning och parad genom staden som samtidigt symboliserade att fastedagen fördes ut ur staden.

På fredagen besökte rådsherrarna Svarthuvudenas Gille och det bjöds nu på dyra delikatesser. Det var en sann festmåltid, det var ju viktigt för köpmännen att visa upp sin bästa sida för rådherrarna.

På lördagen fick man åter betala för ölet.

På söndagen var det dags för en festlig middag för präster och kyrkofolk.

På måndagen betalade man åter för ölet, på tisdagen åt man den sista festmåltiden och faste-

Tallinn om man beställer deras festmeny.

Man åt såväl ox-, fläsk- och lammkött samt fågel och fisk. Därutöver fanns rökta korvar och skinkor, marinerade grönsaker och ostar. Man blandade huvudrätter med efterrätter. Fler-talet smakkombinationer ter sig alldeles säkert mycket märkliga för dagens människor.

Vin var en dyr importvara och kvaliteten var inte alltid den bästa på grund av de långa transportererna. Därför smaksatte man vinerna med olika kryddor. Dessa så kallade klarettviner dracks av rådherrarna.

När Svarthuvudenas Gille bjöd in damer var urvalet av rätter än bättre. Vid dansfesterna bjöd man på bakverk som smaksatts på olika sätt samt sockrade frukter. Det rörde sig om dyra saker. Gillena visade på så sätt upp sina rikedomar, man ingav respekt och fick social status. Den vanligaste drycken var öl som flödade i o begränsade mängder.

Efter det ohämmade festandet och åttandet var det nu dags för en lugn fasteperiod som slutade med påskfirandet.

Härnäst började gillenas fester till pingst. I maj utsågs Majgreven med skyttetävlingar som följdes av en obligatorisk fest.

Som syns handlade medeltiden inte bara om att arbeta! ■

Festmåltiderna bestod i allmänhet av fyra omgångar, var och en av dessa bestod i sin tur av ett antal rätter.

bolen för detta var att man åt sillhuvud till middag. Man kan gissa att dessa serverades som små råa munsbitar.

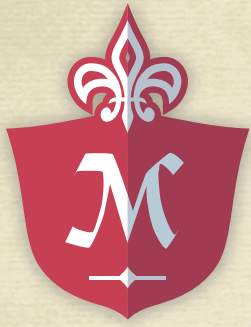
På onsdagen höll man årsmöte på Stora Gillet och därefter fortsatte dansen med damerna.

Torsdagen inleddes med en obligatorisk mässa för alla gillesmedlemmar. På kvällen bjöd Svarthuvudena in Stora Gillets

firandet avslutades högtidligt på onsdagsmorgonen.

Matorgier och öl som flödade

Festmåltiderna bestod i allmänhet av fyra omgångar, var och en av dessa bestod i sin tur av ett antal rätter. Än idag kan man få en någorlunda bra uppfattning av detta på restaurang Olde Hansa i

Maikrahv
restoran

Maikrahv är en förträfflig restaurang i klassisk stil. Här njuter man av god mat och ädla drycker. Som gäst känner man sig verkligen som forna tiders respekterade rådsherrar och fruar, borgare och köpmän.

Maikrahv ligger vid Tallinns rådhusorg mitt emot rådhuset. I köket tillagas delikatesser som smälter i munnen. Allt under chefskocken Indrek Käens säkra överseende. Han har mångårig erfarenhet från arbete i Medelhavsområdet, de nordiska länderna. Han vet hur mat skall smaka. Förutom den goda maten njuter man alltid av härlig romantisk musik.

Levande musik vissa kvällar!

Restaurang Maikrahv
kl 12.00-24.00
Raekoja plats 8, Tallinn
Tfn +372 6314 227
reserve@maikrahv.ee
www.maikrahv.ee

Kohvik · Restoran · Baar

Frukost, lunch, middag eller bara ett glas – allt under ett tak. Mysiga Vana Toomas erbjuder god mat och dryck till fördelaktigt pris. Bedårande utsikt över Rådhusorget.

Frukost med utsikt
över rådhuset
kl 8.30-12.00 från
3 EUR.

Restaurang Vana Toomas
kl 8.30-24.00
Raekoja plats 8, Tallinn
Tfn +372 6314 227
reserve@vanatoomas.ee
www.vanatoomas.ee

**GRILL PIZZERIA
BUFFET RESTORAN**

Turg är en restaurang med internationellt kök och är känt för sitt öppna kök och italiensk pizza.

Rätterna tillagas om möjligt av lokala råvaror. Här erbjuds grillrätter av fläsk, lamm, ox och fågel, förutom fisk. Vardagar serveras en läcker lunchbuffé. Betjäningen är snabb och vänlig. Kvällar är extra stämningsfulla med levande ljus. Som gäst torde man lämna Turg med enbart trevliga minnen. Ingång direkt från rådhusplatsen eller genom Café Vana Toomas runt hörnet på Mündi-gatan.

Välkommen!

Lunchbuffet kl 12-15
1 EUR/100 g

Restaurang Turg
kl 12.00-24.00
Mündi 8, Tallinn
Tfn +372 6412 456
reserve@turg.ee
www.turg.ee

**DRINK-
KUPONG**
Mot uppvisande av denna kupong
bjuder vi på en gratisrink - husefs
linon-rosmarinsnaps. Gäller lunch- och
middagsäster.
Erbjudandet gäller på Maikrahv, Turg och Vana Toomas till och med 31.5.2009.

Olde Hansa mästerkockarnas nya måltider förskönar själen:

- Äldermannens mörta fläskkött
- Delikatess av surkål och sidfläsk
- Åtråvärd lax i saffransås
- Lättare harstek

Välkommen att njuta av dessa anrättningar varje dag fram till klockan sex.

Samtliga köpmannamåltider och fester får gästernas ögon att börja tindra.

Olde Hansa

Tallinns Medeltida Restaurang och Krambod

Vana turg 1, Tallinn

Tel +372 627 9020

reserve@oldehansa.ee www.oldehansa.com

Olde Hansa Bod: www.oldehansa.net

Öppet dagligen kl 11-24

Överraskning

Ät på Olde Hansa eller handla på Krambode och Du och din partner erhåller mot uppvisade av denna talong en härligt värmande dryck "Munkens brud".

